

## DECYZJA KOMISJI

z dnia 29 listopada 2011 r.

w sprawie wymogów bezpieczeństwa, jakie muszą spełniać normy europejskie dotyczące rowerów, rowerów dziecięcych i bagażników rowerowych zgodnie z dyrektywą 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2011/786/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów <sup>(1)</sup>, w szczególności jej art. 4 ust. 1 lit. a),

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 2001/95/WE stanowi, że normy europejskie są ustalane przez europejskie organy normalizacyjne. Normy te powinny zapewniać spełnianie przez produkty ogólnych wymogów bezpieczeństwa przewidzianych w przedmiotowej dyrektywie.
- (2) Zgodnie z dyrektywą 2001/95/WE produkt uznawany jest za bezpieczny, jeżeli jest zgodny z dobrowolnymi normami krajowymi będącymi transpozycją norm europejskich, do których Komisja opublikowała odniesienia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (3) W art. 4 dyrektywy 2001/95/WE ustanowiono procedurę opracowywania norm europejskich. Zgodnie z tą procedurą Komisja ustala szczegółowe wymogi bezpieczeństwa, jakie muszą spełniać normy europejskie, a następnie zleca europejskim organom normalizacyjnym opracowanie takich norm.
- (4) Komisja publikuje odniesienia do przyjętych norm europejskich w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (5) Zgodnie z art. 4 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2001/95/WE odniesienia do norm europejskich przyjętych przez europejskie organy normalizacyjne przed wejściem w życie wspomnianej dyrektywy mogą być publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* nawet przy braku zlecenia Komisji, jeżeli normy te zapewniają zgodność z ogólnymi wymogami bezpieczeństwa ustanowionymi w tej dyrektywie.

(6) Komisja opublikowała w postaci decyzji 2006/514/WE <sup>(2)</sup> w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* odniesienia do następujących norm europejskich: normy EN 14764:2005 dotyczącej rowerów miejskich i wycieczkowych, normy EN 14766:2005 dotyczącej rowerów górskich, normy EN 14781:2005 dotyczącej rowerów wyścigowych i normy EN 14872:2006 dotyczącej bagażników rowerowych.

(7) Te cztery normy europejskie objęte decyzją Komisji 2006/514/WE nie zostały opracowane w wyniku zlecenia Komisji przyjętego zgodnie z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2001/95/WE.

(8) Europejski Komitet Normalizacyjny ogłosił, że normy europejskie EN 14764:2005, EN 14766:2005, EN 14781:2005 oraz EN 14872:2006 zostaną zmienione. Odniesień do nowych, zmienionych wersji tych norm nie można opublikować w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* wobec braku zlecenia Komisji określającego szczegółowe wymogi bezpieczeństwa.

(9) Komisja powinna zatem określić szczegółowe wymogi bezpieczeństwa dla rowerów i bagażników rowerowych celem zlecenia europejskim organom normalizacyjnym opracowania stosownych norm europejskich na podstawie tych wymogów.

(10) Rowery dziecięce, które nie są uważane za zabawki w rozumieniu dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa zabawek (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE <sup>(3)</sup>), jeżeli nie są bezpieczne, mogą narazić dzieci na poważne obrażenia głowy, klatki piersiowej, brzucha lub kończyn, szczególnie w wyniku upadku.

(11) Mali rowerzyści odnoszą obrażenia w wyniku zabawy lub zbyt szybkiej jazdy <sup>(4)</sup> i są szczególnie narażeni na upadek, gdyż nabywają oni sprawność ruchową z wiekiem, a także dlatego, że dopiero uczą się jazdy na rowerze, w tym umiejętności omijania przeszkód, pieszych lub innych rowerzystów. Czynniki te oraz fakt, że środek ciężkości jest u dzieci położony wyżej, sprawiają, że utrzymanie równowagi jest dla nich trudne.

<sup>(1)</sup> Dz.U. L 11 z 15.1.2002, s. 4.

<sup>(2)</sup> Dz.U. L 200 z 20.7.2006, s. 35.

<sup>(3)</sup> Dz.U. L 170 z 30.6.2009, s. 1.

<sup>(4)</sup> [http://www.rospa.com/roadsafety/info/cycling\\_accidents.pdf](http://www.rospa.com/roadsafety/info/cycling_accidents.pdf)

- (12) Zgodnie z bazą danych o obrażeniach (Injury Data Base – IDB) 37 % obrażeń doznanych przez rowerzystów w UE dotyczyło dzieci w wieku 5–9 lat<sup>(1)</sup>. Znaczna część tych obrażeń powstała w wyniku wypadku drogowego, jednak wiele tego typu zdarzeń miało miejsce podczas zabawy, w której trakcie mali rowerzyści zderzyli się z człowiekiem bądź obiektem czy też po prostu spadli z roweru. W Zjednoczonym Królestwie szacuje się, że ponad 2 000 dzieci rocznie jest hospitalizowanych w wyniku wypadku podczas jazdy na rowerze na terenie domu, a 21 000 w następstwie wypadku w parku lub na placu zabaw<sup>(2)</sup>.
- (13) W normie europejskiej EN 14765:2005 + A1:2008 określono wymogi bezpieczeństwa i metody badań dla rowerów dziecięcych, które są wyłączone z zakresu dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa zabawek (dyrektywa 2009/48/WE). Norma ta nie powstała jednak w wyniku zlecenia Komisji.
- (14) Konieczne jest zatem ustalenie wymogów bezpieczeństwa i zlecenie opracowania norm europejskich zgodnych z tymi wymogami dla rowerów dziecięcych, które nie są uważane za zabawki w rozumieniu dyrektywy w sprawie bezpieczeństwa zabawek (dyrektywa 2009/48/WE).
- (15) Po opracowaniu stosownych norm, pod warunkiem że Komisja postanowi opublikować odniesienie do nich w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zgodnie z procedurą określoną w art. 4 ust. 2 dyrektywy 2001/95/WE, należy przyjąć, że rowery, rowery dziecięce oraz bagażniki rowerowe zgodne z tymi normami spełniają, w odniesieniu do wymogów bezpieczeństwa objętych tymi normami, ogólne wymogi bezpieczeństwa określone w dyrektywie 2001/95/WE.
- (16) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ustanowionego na mocy art. 15 dyrektywy 2001/95/WE. Ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły wobec nich sprzeciwu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

#### Artykuł 1

Dla celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- a) „rower” oznacza pojazd dwukołowy napędzany wyłącznie lub głównie siłą mięśni rowerzysty, z wyłączeniem pojazdów posiadających dwa siodełka lub większą ich liczbę;
- b) „rower dziecięcy” oznacza rower o maksymalnej wysokości siodełka wynoszącej ponad 435 mm i mniej niż 635 mm, przeznaczony dla rowerzystów o przeciętnej masie 30 kg;
- c) „rower miejski i wycieczkowy” oznacza rower o maksymalnej wysokości siodełka wynoszącej 635 mm lub większej, przeznaczony do jazdy na drogach publicznych, niekoniecznie z utwardzoną powierzchnią;
- d) „rower górski” oznacza rower o maksymalnej wysokości siodełka wynoszącej 635 mm lub większej, przeznaczony do jazdy po bezdrożach i nierównościach terenowych, drogach i ścieżkach publicznych, wyposażony w specjalnie wzmocnioną ramę i inne części oraz, z reguły, w opony o szerokim przekroju i grubej rzeźbie bieżnika oraz przekładnię o szerokim zakresie biegów;
- e) „rower wyścigowy” oznacza rower o maksymalnej wysokości siodełka wynoszącej 635 mm lub większej, przeznaczony do szybkiej jazdy na drogach publicznych. Takie rowery przeznaczone są najczęściej do jazdy na powierzchni utwardzonej;
- f) „bagażnik rowerowy” oznacza urządzenie lub pojemnik, z wyłączeniem przyczep, które są zamontowane i zamocowane na stałe nad tylnym kołem lub z boku tylnego koła roweru (bagażnik tylny) lub też do jego przedniego koła (bagażnik przedni) i które są przeznaczone wyłącznie do przewożenia bagażu lub dziecka siedzącego w foteliku dziecięcym.

#### Artykuł 2

Szczegółowe wymogi bezpieczeństwa dla rowerów, rowerów dziecięcych i bagażników rowerowych, jakie muszą spełniać normy europejskie zgodnie z art. 4 dyrektywy 2001/95/WE, określone są w załączniku do niniejszej decyzji.

#### Artykuł 3

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 29 listopada 2011 r.

W imieniu Komisji  
José Manuel BARROSO  
Przewodniczący

<sup>(1)</sup> IDB 2006-2008

<sup>(2)</sup> <http://www.capt.org.uk/resources/talking-about-cycle-safety>

## ZAŁĄCZNIK

## CZĘŚĆ I

**Szczegółowe wymogi bezpieczeństwa dotyczące rowerów**

## SEKCJA 1

**Wymogi bezpieczeństwa mające zastosowanie do wszystkich rodzajów rowerów****1. Wymogi ogólne**

Wszystkie rodzaje rowerów muszą być skonstruowane tak, aby odpowiadały umiejętności jazdy i możliwościom fizycznym zamierzonego użytkownika. Na szczególną uwagę zasługuje konstrukcja rowerów dziecięcych.

Przy założeniu, że produkt użytkowany jest w sposób rozsądny i przewidywalny, ryzyko obrażeń ciała i narażenia zdrowia podczas jazdy rowerem należy ograniczyć do akceptowalnego poziomu minimalnego, który odpowiada wysokiemu poziomowi ochrony zdrowia i bezpieczeństwa.

Żadne części, do których użytkownik ma dostęp podczas zwykłego lub zamierzonego użytkowania, nie mogą powodować obrażeń ciała.

Użytkownicy muszą być informowani o możliwym ryzyku i zagrożeniach oraz o sposobach zapobiegania im (zob. sekcja dotycząca informacji na temat bezpieczeństwa produktu).

Rower musi być wyposażony z przodu, z tyłu i z boku w oświetlenie i światła odblaskowe, tak aby rower i rowerzysta byli dobrze widoczni. Urządzenia te muszą być zgodne z przepisami obowiązującymi w państwie, w którym dany produkt jest wprowadzony do obrotu.

Producent musi wskazać zalecane dopuszczalne maksymalne obciążenie (np. masa rowerzysty i pasażerów, bagażu, bagażnika itp.), dla jakiego przeznaczony jest rower.

Producent musi wskazać, czy rower nadaje się do zamontowania na nim bagażnika lub fotelika dziecięcego.

**2. Właściwości fizyczne***Obsługa*

Przy w pełni zmontowanym rowerze musi być możliwa jego stabilna obsługa podczas jazdy, hamowania, skręcania i kierowania. Rowerzysta musi mieć możliwość jazdy, trzymając kierownicę jedną ręką (np. dając sygnały drugą ręką), tak aby nie sprawiało mu to trudności ani nie narażało go na niebezpieczeństwo.

*Stabilność*

Części roweru muszą być skonstruowane tak, aby zapewniały stabilność wymaganą przy normalnym użytkowaniu przez zamierzonego użytkownika.

Rowerzysta musi mieć możliwość jazdy, trzymając kierownicę jedną ręką (np. dając sygnały drugą ręką), tak aby nie sprawiało mu to trudności ani nie narażało go na niebezpieczeństwo. Przy wypełnionym bagażniku musi być możliwe stabilne prowadzenie roweru podczas jazdy, hamowania, skręcania i kierowania.

*Trwałość/zmęczenie*

Wszystkie części roweru muszą być bezpieczne dla zamierzonego użytkownika podczas całego okresu użytkowania. W stosownych przypadkach na częściach tych powinny być wskazane wartości graniczne zużycia, przed których przekroczeniem części te powinny zostać wymienione, aby były w pełni sprawne.

Należy ograniczyć do minimum wpływ warunków pogodowych (np. deszczu) na układy hamulcowe.

*Układy hamulcowe*

Rower musi być wyposażony przynajmniej w dwa niezależne układy hamulcowe. Przynajmniej jeden musi znajdować się przy przednim kole, a kolejny przy tylnym kole. Układy hamulcowe muszą być tak skonstruowane, aby zapewniały bezpieczeństwo zarówno przy hamowaniu na suchej, jak i na mokrej powierzchni.

Decyzja, czy tylny układ hamulcowy powinien być uruchamiany ręcznie czy za pomocą stopy, powinna być zgodna z prawodawstwem, zwyczajami lub preferencjami danego państwa, na którego rynek przeznaczony jest rower.

#### *Ostre krawędzie*

Jakiegolwiek odsłonięte krawędzie, które mogą się stykać z ciałem użytkownika podczas normalnej jazdy, normalnej obsługi lub konserwacji, nie mogą być ostre.

#### *Uwięźnięcie*

Rowery nie mogą stwarzać ryzyka uwięźnięcia, któremu można zapobiec dzięki odpowiedniej konstrukcji.

Jeżeli podczas normalnego użytkowania bądź konserwacji występuje ryzyko uwięźnięcia, należy poinformować o nim w instrukcjach dla użytkownika lub umieścić odpowiednie ostrzeżenie na rowerze.

#### *Części wystające*

Nie należy montować części wystających, jeśli mogą one stanowić zagrożenie dla użytkownika.

### **3. Właściwości mechaniczne**

#### *Mechanizm składania*

Mechanizm składania musi być sprawny, stabilny i zabezpieczony przed niezamierzonym otwarciem podczas użytkowania oraz nie może powodować obrażeń.

#### *Elementy złączne*

Wszystkie elementy złączne, śruby, szprychy i nypły stosowane w rowerze muszą mieć odpowiedni rozmiar i być wyprodukowane z odpowiedniego materiału w celu zapobiegania obrażeniom.

Elementy złączne i śruby zamontowane w miejscach istotnych dla bezpieczeństwa rowerów muszą być zabezpieczone w sposób uniemożliwiający przypadkowe poluzowanie.

#### *Możliwość regulacji i urządzenia umożliwiające kontrolę nad rowerem*

Części roweru zaprojektowane w celu ich regulacji stosownie do rozmiarów i kształtu użytkownika, takie jak siodło lub kierownica, muszą być łatwe w obsłudze, nie stwarzając zagrożenia dla użytkownika. W instrukcji dla użytkownika należy podać właściwe narzędzia, których trzeba użyć, z uwzględnieniem zamierzonego użytkownika. Do wszystkich części umożliwiających kontrolę nad rowerem użytkownik musi mieć łatwy i bezpieczny dostęp w warunkach normalnego użytkowania. Powinny one być tak skonstruowane i zamontowane, aby umożliwić użytkownikowi kontrolę nad rowerem. W szczególności rowerzysta musi mieć możliwość hamowania i zmiany biegów, trzymając co najmniej jedną ręką kierownicę.

### **4. Właściwości chemiczne**

Wszystkie części, które mają kontakt z rowerzystą, nie mogą stwarzać zagrożenia związanego z toksycznością dla zamierzonego użytkownika, zwłaszcza w przypadku rowerów dziecięcych.

### **5. Metody badania**

W normie zamieszcza się opis badań stabilności, prób eksploatacyjnych określających maksymalne obciążenie, badań układu napędowego, układu hamulcowego, mechanizmu kierowniczego, badania wytrzymałościowego i próby zmęczenia części ramy.

### **6. Informacje na temat bezpieczeństwa produktu**

Informacje na temat bezpieczeństwa produktu muszą być przedstawione w języku lub językach państwa, w którym dany produkt jest sprzedawany.

Informacje na temat bezpieczeństwa produktu muszą być załączone do wszystkich rodzajów rowerów. Informacje te muszą być czytelne, zrozumiałe i możliwie wyczerpujące, a jednocześnie zwięzłe.

Elementy graficzne takie jak piktogramy oraz ilustracje muszą być umieszczone w widocznym miejscu w informacjach na temat bezpieczeństwa produktu.

Informacje na temat bezpieczeństwa produktu muszą zawierać dane na temat zakupu, instrukcję obsługi, czyszczenia, kontroli i konserwacji, oznakowanie i ostrzeżenia; należy w nich zwrócić uwagę na możliwe zagrożenia oraz środki, które należy przedsięwziąć, aby uniknąć wypadków.

Informacje na temat bezpieczeństwa muszą zawierać instrukcję ustawienia świateł odblaskowych i lamp w pozycji zapewniającej maksymalną widzialność zgodnie z obowiązującymi przepisami w państwie, w którym produkt został wprowadzony do obrotu.

Informacje na temat bezpieczeństwa towarzyszące produktowi nie mogą być sprzeczne z normalnym użytkowaniem produktu.

Na ramie roweru musi znajdować się widoczny numer kolejny ramy naniesiony w trwały sposób i w widocznym miejscu oraz nazwa i adres podmiotu, który zmontował rower, lub jego przedstawiciela.

## SEKCJA 2

### **Dodatkowe wymogi bezpieczeństwa mające zastosowanie do poszczególnych rodzajów rowerów**

W przypadku rowerów objętych niniejszą sekcją oprócz wymogów bezpieczeństwa wymienionych w sekcji 1 obowiązują dodatkowe wymogi, wymienione poniżej.

#### **1. Rowery dziecięce**

Maksymalna wysokość siodełka i średnie ograniczenia dotyczące masy oparte są na danych antropometrycznych, dotyczących przeciętnej masy i długości nóg w zależności od wieku. W przypadku tego rodzaju rowerów stosuje się następujące wymogi:

- niedozwolone jest stosowanie szybkozamykaczy,
- niedozwolone jest montowanie strzemion pedałów i mechanizmów zatraskowych pedałów,
- siła hamulców przednich musi zostać ograniczona, tak aby można było zapobiec utracie kontroli nad rowerem z powodu blokujących się kół,
- montaż lub demontaż podporowych kółek bocznych musi być możliwy bez konieczności zwalniania zamocowania osi tylnego koła,
- rower dziecięcy nie może stwarzać zagrożenia uwięźnięcia w żadnej z możliwych pozycji regulowania siodełka,
- rower dziecięcy musi być wyposażony w co najmniej dwa niezależne układy hamulcowe: jeden z przodu i jeden z tyłu.

#### **2. Rowery górskie**

W przypadku rowerów górskich wszystkie części wpływające na bezpieczeństwo muszą być skonstruowane tak, aby wytrzymały siły działające podczas normalnego użytkowania większe niż w przypadku innych rodzajów rowerów (np. wibracje i uderzenia spowodowane nierównościami terenowymi, większe siły działające na układ napędowy, układ kierowania oraz układ hamulcowy), oraz aby przeciwdziałały zanikowi hamowania.

#### **3. Rowery wyścigowe**

W przypadku rowerów wyścigowych wszystkie części wpływające na bezpieczeństwo muszą być skonstruowane tak, aby wytrzymać siły działające podczas normalnego użytkowania większe niż w przypadku innych rodzajów rowerów (np. wyższa prędkość, większa siła działająca na układ napędowy, układ kierowania oraz układ hamulcowy).

## CZĘŚĆ II

### **Szczegółowe wymogi bezpieczeństwa dotyczące bagażników rowerowych**

#### **1. Wymogi ogólne**

Szczegółowe wymogi i metody badania w zakresie bagażników rowerowych muszą zapewnić bezpieczeństwo użytkownika oraz dziecka przewożonego rowerem. Dany produkt musi pozytywnie przejść badania ustalające jego stabilność i trwałość, a także odporność na zmęczenie i na działanie temperatury.

#### **2. Klasyfikacja**

Bagażniki rowerowe dzieli się na kategorie pod kątem dopuszczalnej ładowności, zależnie od ich przeznaczenia oraz miejsca na rowerze, w którym są przymocowane.

#### **3. Rozmiar**

Bagażniki rowerowe przeznaczone do przewożenia dzieci w fotelikach muszą mieć rozmiary odpowiadające takiemu przeznaczeniu.

#### **4. Stabilność**

Części bagażnika muszą być zaprojektowane w sposób gwarantujący odpowiednią stabilność produktu przy normalnym użytkowaniu przez zamierzonych użytkowników.

Części bagażnika muszą być trwale zmontowane i zamocowane z użyciem narzędzi do mocowania dostarczonych lub określonych przez producenta i zgodnie z jego instrukcją.

Wszystkie narzędzia służące do zamocowania bagażnika muszą mieć odpowiednie rozmiary.

Należy zminimalizować wpływ warunków pogodowych na bezpieczeństwo bagażnika.

#### 5. Ostre krawędzie

Odsłonięte krawędzie, które mogą się stykać z ciałem rowerzysty lub przewożonego dziecka podczas normalnego użytkowania, normalnej obsługi i konserwacji nie mogą stwarzać ryzyka obrażeń. Końcówki sprężyn muszą być zaokrąglone lub wyposażone w osłonki.

#### 6. Części wystające

W celu wyeliminowania lub zminimalizowania zagrożeń dla użytkownika lub przewożonego dziecka należy unikać montowania części wystających lub odpowiednio je zaprojektować.

#### 7. Widoczność

Produkt musi być zaprojektowany w sposób zapewniający widoczność roweru w przypadku użytkowania w ciemności lub w warunkach zmniejszonej widoczności.

#### 8. Informacje na temat bezpieczeństwa produktu

Bez względu na to, czy bagażnik rowerowy sprzedawany jest osobno jako akcesorium czy też jako część zamontowana na rowerze, muszą mu towarzyszyć co najmniej następujące informacje dla użytkowników:

- a) jak i gdzie należy zamontować bagażnik na rowerze;
  - b) trwale naniesiona na produkcie informacja o maksymalnej ładowności bagażnika i zakaz przekraczania tej wartości;
  - c) czy do bagażnika można zamocować fotelik dziecięcy;
  - d) informacja, że bagaż należy przewozić wyłącznie na bagażniku;
  - e) zakaz wprowadzania zmian w budowie bagażnika;
  - f) informacja o konieczności odpowiedniego zamocowania elementów złącznych oraz ich kontrolowania;
  - g) informacja o tym, że rower może zachowywać się odmiennie przy obciążonym bagażniku, szczególnie w odniesieniu do układu kierowania i układu hamulcowego;
  - h) informacja o konieczności sprawdzenia, czy bagaż lub fotelik dziecięcy został odpowiednio zamocowany zgodnie z instrukcją producenta oraz czy nie pozostały luźne końce, które mogą zaplątać się w koła;
  - i) instrukcja ustawienia świateł odblaskowych i lamp w celu zapewnienia stałej widoczności, nawet w przypadku umieszczenia bagażu na bagażniku;
  - j) nazwa i adres producenta, importera lub przedstawiciela, znak towarowy, model i numer partii produkcyjnej muszą być umieszczone na produkcie w sposób widoczny, czytelny i trwały;
  - k) o ile produkt nie jest sprzedawany jako zamocowana część roweru, informacja na temat rodzajów rowerów, dla jakich przeznaczony jest dany bagażnik.
-